

Városi Önkormányzat
Polgármesteri Hivatala
4564 Nyírmada, Ady E. út.16.
Telefon: 45/492-100.

Előterjesztés

a Képviselő-testület 2014. június hónapban tartandó ülésére

Tárgy: Beszámoló a szociálpolitikai feladatokról.

Tisztelt Képviselő-testület!

Az önkormányzati törvény a szociális gondoskodást és ellátását a helyi Képviselő-testületek hatáskörébe utalja.

Az ellátandó feladatokat szabályozza az 1993. évi III. törvénnyel, melynek célja a szociális biztonság megteremtése és megőrzése, ennek érdekében meghatározza az állam által biztosított egyes szociális ellátások formáit, szervezetét, az ellátásokra való jogosultság feltételeit, valamint érvényesítésének garanciáit.

A szociálpolitikai feladatok végrehajtását nagyban meghatározza az a tény, hogy ez a terület érzékenyen érinti a lakosság nagy részét.

Sajnálattal kell megállapítani, hogy az emberek egyre inkább úgy tekintenek egyes segélyfajtákra, mint őket kötelezően megillető ellátásra, és csak az önkormányzat kötelessége és feladata a megélhetés biztosítása.

A törvény egyértelműen taglalja, hogy a szociális ellátás feltételének biztosítása az állam központi szervein és helyi önkormányzati feladatokon túl, az egyének önmagukért és családjukért való felelőssége is meghatározó kell, hogy legyen.

A törvény a meghatározott szociális hatásköröket a:

- *Képviselő-testület*
- *Polgármester*
- *Jegyző hatáskörébe utalja.*

A Szociális törvény, mely konkrétan meghatározza az ellátandó feladatokat, igen széles körű, sokoldalú.

Fő cél: a rászorultak, időskorúak, munkaképes, illetve munkaképtelen személyek pénzübeli és természetbeni ellátása.

Városunk 5015 lakosából igen sok embert érint a különböző ellátási forma. Évről évre nő a munkanélküliek száma, akik előbb utóbb a város szociális ellátó rendszerébe kerülnek be.

A munkanélküliség során egyre több család küzd a megélhetés gondjával, nálunk gyűrűződnek a problémák, melyre a megoldást legfőként hivatalunktól várják.

A mindennapos, sokszor kenyérproblémákkal küzdő emberek problémáival szinte naponta találkozik a polgármester, jegyző, a szociális ügyintéző és nem utolsó sorban a Szociális és Egészségügyi Bizottság.

Mindezeket és az állandó feszített és túlterhelt munkát a statisztika számai is érzékeltetik.

A hivatal ügyiratszama szociális ügyben: 5975 ügyirat volt, 2013-ban.

2014-ben eddig beérkezett szociális ügyben : 3480 ügyirat.

Nyírmada Város Önkormányzata rászorultságtól függően, az alábbi támogatásokat nyújtja:

- aktív korúak ellátása: foglalkoztatást helyettesítő támogatás, illetve rendszeres szociális segély,
- normatív és kiegészítő lakásfenntartási támogatás,
- méltányossági ápolási díj,
- átmeneti segély,
- temetési segély,
- köztemetés,
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- óvodáztatási támogatás,
- méltányossági közgyógyellátás,
- hadigondozás.

A szociális törvény a feladatokat két címszó köré csoportosítja

- pénzübeli ellátások és
- természetbeni ellátások.

Pénzbeli ellátások:

- Aktívkorúak ellátása

Az elbírálás jegyzői hatáskörbe tartozik.

Egyik legismertebb és igénybe vett támogatás.

2010. 01. 01-től két csoportra osztotta a törvény az ellátottakat.

Mely szerint maradtak

- az **egészségkárosodottak** /akik munkaképességcsökkenésüket 67%-ban, vagy egészségkárosodást szenvedtek, legalább 50%.ban.
- a másik csoport *az aktív korúakat foglalja* magába, melyen belül is megkülönböztetünk több típust, mint a **foglalkoztatást helyettesítő támogatás, a rendszeres segélyezettek**/akik betöltötték a rájuk irányadó nyugdíjkorhatár mínusz 5.évet, és a 14.év alatti gyermeket egyedül nevelőket.

2013. december 31-én: 438 fő, részesült,

2014. 04. 30-án 373 fő. /foglalkoztatás helyettesítő támogatásban részesülők száma.

A rendszeres segély összege egyéni megállapítás alapján történik.

A 2013-ban megállapítható foglalkoztatás helyettesítő támogatás, fix összegű, a mindenkori minimálnyugdíj összegével azonos, 2013—ban 28.500.—ft, 80%-a 22.800.-ft.

A legnagyobb mozgás e típusú ellátottak körében van, gondolva itt új igényre, megszüntetésre, szüneteltetésre, továbbfolyósításra.

Kaphatták, akiknek lejárt, illetve kimerült a munkanélküli járadéka, álláskereső-járadéka, álláskereső-segélye, ill. egy évig együttműködött a Munkaügyi Központtal, továbbá támogatott álláskereső, ha nem rendelkezik jövedelemmel és vagyona sem neki, sem családjának nincs. (Ezek fogalmát a törvény pontosan meghatározza.)

A pályázati rendszeren belül szervezzük részükre a közfoglalkoztatást. 2013-ban 382 fő volt foglalkoztatva,, közmunka és közcélú foglalkoztatás kertében.

A rendszeres segélyezettek másik csoportja az **egészségkárosodottak**, akik 67%-ban munkaképesség-csökkenettek.ill, 50%-ban egészség károsodott.

2013-ban 16 fő, jelenleg 16 fő részesül ebben az ellátásban, havi összege, szintén egyéni megállapítás alapján történik.

Nagyon fontos változás, ami jelenleg is hatályos, hogy 2009. november 15-től az aktív korúak ellátására egy családban egyidejűleg csak egy személy jogosult.

Egy családban egyidejűleg két személy abban az esetben jogosult az aktív korúak ellátására, ha az egyik személy a rendelkezésre állási támogatás míg a másik személy a rendszeres szociális segély feltételeinek felel meg.

Egy családban egyidejűleg csak egy rendszeres szociális segélyes (továbbiakban: RSZS), és egy **foglalkoztatás helyettesítő támogatásban** részesülő (továbbiakban: FHT-s) lehet

Már tájékoztattuk a T. Képviselő-testületet a segélyezésben bekövetkezett változásokról, ami igen sok gondot, és ütközési felületet biztosít a lakosság és a hivatal dolgozói között.

A változás legfőbbként a segély megállapításánál az egy főre eső jövedelem, fogyasztási egységre való számítását, és a segély folyósítási összegének megállapítását érinti.

A fogyasztási egység a családoknak a családon belüli fogyasztási szerkezet kifejező arányszáma, ahol minden családtag más értéket jelent.

Nagy felháborodást váltott ki, hogy egy családban csak egy fő részesülhet aktívkorúak foglalkoztatást helyettesítő támogatásában, mivel a családok így még nehezebb körülmények között élnek.

/ valószínűleg ez is befolyásolja, hogy tömegesen válnak el, és ez által válnak egyedül állává, különélökké az emberek./

Az ellátás megállapításának feltételeiben számottevő változás nincs, azonban nagyon fontos, hogy az **FHT-ra jogosult, köteles legalább 30 nap időtartamban keresőtevékenységet folytatni, közfoglalkoztatásban, vagy munkaerőpiaci programban, vagy a Munkaügyi Központ által szervezett legalább hat hónap időtartamra meghirdetett képzésben részt venni és ezt igazolni.**

A 30 nap keresőtevékenység meglétéről az ellátott köteles saját magának gondoskodni, nem hivatali feladat.

Amennyiben ezt nem tudja igazolni ellátása megszüntetésre kerül.

Segítséget jelent, hogy lehetőséget teremtettünk önkéntes tevékenység keretében a 30 nap megszerzésére.

Önkormányzatunk igyekszik minél több embert bevonni, foglalkoztatni, azonban a közfoglalkoztatásban bekövetkezett változások miatt a hivatal keze kötött /pályázati támogatás van életben, kötött, meghatározott létszámban.

A pályázatokat a munkaügyi központok bírálják el.

Határozataink ellen 1 esetben történt fellebbezés a közigazgatási hivatal felé. Minden fellebbezést, a határozatunk helyben hagyása mellett, elutasítottak.

- Ápolási díj

méltányosság címén, bizottsági hatáskörben történik az elbírálás.

18 év feletti tartós beteg személy esetén **méltányosságból** van lehetőség az önkormányzati rendeletben meghatározott feltételeknek megfelelően.

Fontos feltétel, hogy az ápoló nem részesülhet rendszeres pénzellátásban, ill. annak összege nem haladhatja meg a megállapítható ápolási díj összegét.

2011. 01. 01-től alap összegét a költségvetési törvény határozza meg.

Az ellátások után az önkormányzatnak társadalombiztosítási járulékfizetési kötelezettsége van.

2013-ban /12.31.-én/ ápolási díjban nem részesült.

- Átmeneti segély

Az átruházott hatáskört a bizottság gyakorolja.

Az egyik legnagyobb ügyfélforgalmat adó támogatási forma, melynek célja a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, illetve létfenntartási gondokkal küzdő személyek támogatása.

2013-ban, 703 / tűzifa természetbeni támogatással együtt/ 624 esetben élt segélyezéssel a bizottság, 2.millió.-Ft-ot felhasználva.

2014-ben eddig / 2014. 04. 30-ig/ 333 kérelem érkezett, melyből 128 személy kapott támogatást. 2014. 01. 01-től önkormányzati segély néven kerül megállapításra, mely támogatást a törvény értelmében 15 naponkénti döntéshozatalra kötelezi a Szociális és Egészségügyi Bizottságot.

A bizottság a törvényi előírások értelmében kéthetente köteles ülésezni. Ezt a kérelmezők a beadott nagyszámú kérelmek alapján úgy értelmezik, hogy többször is lehet segélyt kérni. A segélykeret összege azonban nem emelkedett.

Segélyeket legfőként megélhetésre, gyógyszerre, kórházi kezelésekre kérnek.

A kérelmeket megvizsgálva a bizottság az egy főre eső jövedelmek, illetve a kérelem beadások gyakorisága miatt belső állásfoglalás kialakítására volt kénytelen, ezzel is a humánusabb, igazságosabb odaitélést elősegítve, ez azonban nem jelenti azt, hogy kivételes helyzetekben ettől nem tért volna el.

A behatárolt pénzügyi keretek és más megvizsgált körülmények során sok esetben, ha sajnálkozva is, de kell elutasító határozatot hozni, ami természetesen mindig sérelmes az érintetteknek.

- **Temetési segély**

Hatáskört a polgármester gyakorolja.

E támogatási formát az eltemetésről gondoskodó személy igényelheti, mellékelve, az elhalt halotti anyakönyvét, valamint a temetési költségeket igazoló számlát.

A segély összege jelenleg 12. 000.-Ft.

2013-ben 30 esetben történt temetési segély megállapítása.

2014-ben Önkormányzati temetési segély néven Szociális és Egészségügyi Bizottság hatáskörbe került.

- **Köztemetés**

Hatáskört a polgármester gyakorolja

Sajnálatos, hogy az elszegényedéssel együtt egyre nő azok száma, akiknek nincs miből, vagy nincs olyan hozzátartozója, aki biztosítani tudná a végtisztesség megadásához szükséges kellékeket. Ilyenkor fordulnak az önkormányzathoz segítségért. Szerény anyagi lehetőségeinkhez mérten csak a legolcsóbb kellékek biztosításával tudunk segíteni. A

felmerülő költségek megtérítésére kell kötelezni az eltemettetésre köteles személyt, ha ilyen személy nincs, és van hagyatékot képező vagyona, ingatlana az elhunytnak, a költségeket hagyatéki teherként a közjegyzőnél kell bejelenteni.

2013-ban 4 esetben történt köztemetés.

- **Közgyógyellátás**

2013-ban

méltányossági Hatáskört a jegyző gyakorolta

A szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapot megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentésére közgyógyellátási igazolvány állítható

ki. Az igazolvány tulajdonosai térítésmentesen jutnak gyógyszerekhez, gyógyászati segédeszközökhöz, különböző kezelésekhez.

Az igazolványhoz három jogcímen lehet hozzájutni:

- **méltányossági jogcím** 2006. július 01-től **jegyzői hatáskörbe** került a **méltányossági jogcímen kiadandó igazolványok elbírálása is.**

Méltányosság címén az a szociálisan rászorult személy jogosult közgyógyellátásra, akinek esetében a települési önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek fennállnak. Az önkormányzat rendeletében

a) az egy főre számított havi családi jövedelemhatárt úgy kell szabályozni, hogy az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150%-ánál, egyedül élő esetén annak 200%-ánál alacsonyabb jövedelmet, továbbá

b) a havi rendszeres gyógyító ellátás költségének mértékeként az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 25%-át /7.125.-ft/ meghaladó összeget

Az elbírálás során a helyi rendeletben meghatározott jövedelmi határok és a szakhatóság /EÜ.Pénztár /által készített szakvéleményt kell figyelembe venni.

Közgyógyellátási igazolvánnyal 1 fő rendelkezett 2013. december 31-én.
2014. 01. 01-től a hatáskört a Szociális és Egészségügyi Bizottság gyakorolja.

Szeretném tájékoztatni a tisztelt Képviselő – testületet, hogy a járási hatáskörbe került feladatok tekintetében a lakosság segítségre minden pénteken 7³⁰-tól - 13 óráig a Nyírmadai Polgármesteri Hivatal 16.számú szobájában a Vásárosnaményi Járási Hivatal kijelölt ügyintézője ügyfélfogadást tart,

Munkánkhoz tartozik még a szociális otthoni elhelyezést kérők intézeti elhelyezésében való segítségnyújtás.

Feladatunk az önkormányzat által folyósított rendszeres szociális pénzellátások kifizetéséhez a **fizetési jegyzék elkészítése** és számlákra való utalása, azok visszaigénylése.

Továbbá minden ellátotról a ***szociális adatbázisban jelentés készítés***, minden változás jelentése, ami igen sok munkát jelent.

Szintén sok munkát jelent az aktív korúak ellátásában részesülők ***együttműködési kötelezettség keretében történő jelentkeztetés, annak rögzítése, figyelemmel kísérése.***

A Kormány által kijelölt szerv (PTR) az ellátásokra való jogosultság fennállásának ellenőrzése céljából országos nyilvántartást vezet, mely aprólékos mindenre kiterjedő részletességgel rögzített nyilvántartás.

2013-ban 88 fő részesült **továbbtanulók támogatásban**, 500.e.-Ft összegben, melynek lebonyolítása szintén a szociális csoport feladata volt.

2003-ban csatlakozott önkormányzatunk a **Bursa Hungarica** ösztöndíj pályázathoz. Ennek során **2013 évben 13 fő** részére lett ösztöndíj megállapítva.

A döntés a Szociálpolitikai és Egészségügyi bizottság feladata, melyet átruházott hatáskörben gyakorol.

2005-től a szociális jellegű ellátások fajtája, új típusú ellátással bővült; mely a **lakásfenntartási támogatás**.

A döntés meghozatala átruházott hatáskörben a szociálpolitikai és egészségügyi bizottság feladata volt, mely hatáskör átkerült jegyzői hatáskörbe.

A támogatás célja a szociálisan rászorult személyeknek, családoknak az általuk lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáltató helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaiak viseléséhez nyújtott hozzájárulás

2013-ban 686 fő részesült támogatásban.

rendszeres gyermekvédelmi támogatás

A hatáskör jegyzői.

A rendszeres gyermekvédelmi támogatás, mint pénzbeli ellátás 2005. 12. 31-el megszűnt, /összege beépült a családi pótlékba/ helyette rendszeres **gyermekvédelmi kedvezmény** lépett. *Akik kedvezményre jogosultak, jogosultak normatív étkezési kedvezményre, tankönyvtámogatásra, kollégiumi térítési díj igénybe vételére, valamint évi két alkalommal, július és november hónapokban egyszeri támogatásra, melyet Erzsébet utalvány formájában kapnak meg.*

2013. 12. 31-én gyermekvédelmi kedvezményre jogosult 1121fő, 523 család.

A feladat nagyságrendileg megegyezik a támogatásban részesülők létszámával.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításához szükséges iratok beszerzése miatt szoros együttműködést kellett kialakítanunk a hivatal és az érintett lakosok között, s ennek hatására igen nagy lett az ügyfélforgalmunk.

A gyermekvédelmi feladathoz kapcsolódik még a szükséges feltételek fennállása esetén a tanulók, gyermekek halmozottan hátrányossá nyilvánítása, ami szintén egyedi határozattal történik.

Védendő fogyasztókkal kapcsolatos teendő, igazolások kiadása, nyilvántartása és más adminisztratív teendők, igen sok feladattal jár.

2013-ban 426 igazolás lett kiadva /EON:334, TIGÁZ: 92/

Szintén feladatunk közé tartozik az óvodáztatási támogatás.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket illeti, akiknek a szülőinek az iskolai végzettsége nem magasabb mint 8 általános, és a gyermek óvodábajárásáról a szülő gondoskodik.

E támogatási forma elbírálása során a helyi Napsugár óvodával szorosan együtt működünk, hiszen a rendszeres óvodábajárásról az intézmény adja ki az igazolást, mely feltétele a támogatási forma megállapításának.

2013-ban 149 fő gyermek részére fizettünk ki óvodáztatási támogatást, 1.910.e.ft- összegben,

Fenti feladatokon kívül napi munkánk során az ügyfelek mindennapos problémáival, gondjaival is foglalkozunk.

Nagyon sok esetben keresnek fel bennünket különböző esetekben tanácsadási kéréssel is.

A feladatok ellátása során ha kell a kellő intézkedést megtesszük, ami sokszor nem kis és nem hálás feladat, mivel előfordul, hogy emberek, családok belső dolgait is érinti.

Ügyintézésünk során törekszünk az állampolgárokat maximálisan kiszolgálni, problémáikban, gondjaik megoldásában segíteni.

Próbálunk az ember és a társadalmi környezete közötti harmónia kialakítására, és megőrzésére, a feszültségeket hordozó viszonyok, szociális problémák megelőzésére, szakszerű kezelésére.

Munkánk során igyekszünk tiszteletben tartani minden ember értékét, méltóságát, egyéniségét, jogait.

Ehhez a munkához a szaktudás mellett elhivatottság és emberszeretet is szükséges.

Nyírmada, 2014.június 3.

dr. Horváth Andrea
jegyző